

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 1 PAŹDZIERNIKA 1998 ROKU

TEL./FAKS (069) 66 07 252

NR 117 ♦ CENA 3,- Kč

"NADZIEJA UMIERA OSTATNIA" - MÓWI AUGUSTYN MARTYNEK

Kolejki - sprawa otwarta?

W BOKESKIDZIE (kor) - Chociaż Ministerstwo Rolnictwa RC oraz władze Parku Krajobrazowego, "Beskidy" przed kilkoma tygodniami kategorycznie zaprzętały przeciwko budowie w Beskidach nowych kolejek linowych, podbeskidzcy starostowie oraz przedstawiciele ostrawskiej filii Międzysektora Rozwoju Regionalnego, przygotowującej plan zagospodarowania przestrzennego całego regionu Beskidu Morawsko-Sląskiego, w dalszym ciągu nie rezygnują ze swoich planów.

Kolejną okazję do przekonania przeciwników budowy kolejek o swoich racjach mieli starostowie we wtorek, gdy zapoznali się z sytuacją wprost na miejscu przyjeżdżali do Mostów k. Jablek, Koszarzysk i Nydku przedstawiciele resortu ochrony środowiska Marie Kubickowa oraz rolnictwa - Karl Friedl.

Spotkanie to odbyło się właściwie o pięć dwunasta i mam nadzieję, że nie było to przyniosło w końcu jakiejś pozytywnej decyzji - powiedział nam wiceprezes starosta Augustyn Martynek. Zwracając uwagę na potrzebę utrzymania lasów w Beskidach oraz doświadczenia związane z budową kolejek w innych regionach kraju. My jednak chcielibyśmy pomóc do naszych gór turystów i stworzyć nowe miejsca pracy dla bezrobotnych, których jest coraz więcej. A bez kolejek o rozwoju turystyki nie może być mowy.

Zaniem A. Martynka, wszyscy uważają na to, że sprawa budowy nowych kolejek nie trafi do kosza. Do spracowanych już projektów będzie

zrezygnować będzie też trzeba prawdopodobnie z budowy nowej nartostrady na Kozubowej, a inną będzie też trasa kolejki krzeslejkowej.

Zmiany zostaną teraz wprowadzone do planu zagospodarowania przestrzennego Beskidów i ten projekt trafi później ponownie na biurka urzędników z ministerstwa rolnictwa i ochrony środowiska oraz dyrekcji parku krajobrazowego. Może się to wszystko, oczywiście, zakończyć naszą porażką. Jestem jednak optymistą - nadzieja umiera bowiem ostatnia - stwierdził starosta Martynek, dodając, że wczoraj goście z Pragi wyjechali na rozmowy ze starostami gmin z morawskiej części Beskidów.

Z SZKOPIAK PRZESEM EUROPEJSKICH POLONISÓW

Jak Polak z Polakiem

PULTUSK/CZ. CIESZYN (kor) - 41 delegatów z 18 krajów Europy wzięło udział w zakończeniu w poniedziałek w Pultusku czterodniowym 3. Zjazdu Europejskiej Rady Współnot Polonijnych (ERWP).

Rada zrzesza organizacje mieszkających poza granicami RP, ale na Starym Kontynencie, Polaków z 19 krajów, a na Zjeździe, którego obrady przebiegały w Domu Polonii, czyli dawnym Zamku Biskupów Płockich, zabrakło tylko przedstawicieli Polonii francuskiej.

Polaków z RC reprezentować mieli pierwotnie w Pultusku dwaj delegaci, wyjechał jednak do Polski tylko wiceprezes Rady Polaków Bronisław Walicki - w ostatniej chwili usprawiedliwił się bowiem prezes Macierzy Szkolnej Jan Branny.

Zgodnie z regulaminem ERWP, Zjazdy odbywają się co dwa lata i zawsze uczestniczyli w nich również przedstawiciele polskiego społeczeństwa w RC - byli to nie tylko reprezentanci Kongresu Polaków i Macierzy Szkolnej, ale również PZKO - powiedział nam po powrocie z Polski B. Walicki. Jeżeli zaś mowa o głównych celach Zjazdów i działalności Rady w ogóle, to można powiedzieć, że chodzi głównie o to, by iść w kierunku integracji Polonii europejskiej i wszystkich mieszkających na naszym kontynencie Polaków.

Jak poinformował redakcję wiceprezes Rady Polaków, delegaci Zjazdu uczestniczyli przede wszystkim w - otwartych dla każdego uczestnika - obradach czterech komisji, które zajmowały się takimi tematami, jak sprawy dydaktyczne, stosunek Rzeczypospolitej do Polaków w świecie, wymiana informacji i kontakty między Polakami mieszkającymi za granicą oraz oświata i szkolnictwo.

Ciąg dalszy na str. 2

▲ Aby zabawić się w puszczenie latawców, trzeba naprawdę niewiele. Wystarczy dobre chęci, uśmiechanie się, wiatr w świetnym powietrzu, oczywiście latawiec (może być prosty, byle tylko latać), no i wietrzna pogoda. Podczas gdy dzieci wychowane w miejskich osiedlach latawców widują najczęściej w starych filmach, na wsi taki obrazek, jak ten utrwalony na zdjęciu, także dziś nie należy do rzadkości... (h)

Fot. arch. „GL” - W. PRZECZEK

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie duże z opadami deszczu lub mżawki. Rano lokalne mgły. Temperatura w nocy od 11 do 8 st. C, w dzień - maksymalnie 15 st. C. Wiatr wschodni lub północno-wschodni wiać będzie z prędkością 5-7 m/sk.

PIĄTEK - Nadal pochmurno i dzżystwo. Chłodno. W nocy - od 10 do 6 st. C, w dzień - od 11 do 14 st. C.

WEZBRANE WODY OLZY ZANIEPOKOIŁY JABŁONKOWIAN

Licho nie śpi...

JABŁONKÓW (kor) - W wyniku dwóch deszczowych dni poziom wody w Olzie we wtorek podniósł się na tyle, że przedstawiciele jabłonkowskiemu ratusza - po doświadczeniach z lipca ub. roku - postanowili ogłosić pierwszy stopień zagrożenia powodziowego.

Pod wieczór jednak - na szczęście - deszcz ustał i nie trzeba było ogłaszać stopnia drugiego, a wczoraj rano odwołano nawet pierwszy wieści.

Jak wynika z przyjętego przez przedstawicielstwo miejskie planu przeciwpowodziowego, pierwszy stopień obowiązuje wówczas, gdy poziom wody w Olzie przekroczy 160 cm - i tak się stało właśnie we wtorek. Jeżeli zaś chodzi o wпадającą do Olzy w pobliżu poczty rzekę Łomną, to ta musi przekroczyć poziom 180 cm. Łomna była tym razem raczej wyjątkowo spokojna - poinformował redakcję sekretarz jabłonkowskiego Urzędu Miejskiego Bogusław Kaleta.

B. Kaleta dodał też, że sytuacja nie była aż tak groźna, żeby trzeba było zwołać posiedzenie komisji powodziowej lub zjazdu kryzysowego. Wiadomo jednak - „Licho nie śpi” - o godz. 13.30 zebrał się zatem na roboczym spotkaniu tylko burmistrz Leo Legierski i jego zastępczyni Marta Murinowa oraz kierownicy wszystkich wydziałów ratusza. Władze miasta zobowiązały też do śledzenia poziomu wody w Olzie i Łomnej funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

Dodajmy, że wspomniany plan przeciwpowodziowy przewiduje, iż drugi stopień zagrożenia powodziowego ogłaszany jest w chwili, gdy stan wody w Olzie przekroczy 220 cm (w Łomnej 200 cm), trzeci zaś przy poziomie wody ponad 310 cm (240 cm).

W OSTRAWICY I ODRZE ZAMARŁO ŻYCIE

Cyjanek zabijał

Tysiące śniętych ryb w Odrze w okolicach przejścia granicznego Bopis-Chałupki, to efekt chemicznego zanieczyszczenia rzeki, do którego doszło w niedziele. Już w pierwszym dniu w rzecze zginęło 10-krotnie przekroczenie normalnego poziomu cyjaneków.

Przyczyną katastrofy ekologicznej był wyciek substancji pochodzącej z układu chłodniczego wielkiego pieca oświeceniowej Huty „Witkowice”, leżącej nad rzeką Ostrawicą. Płyn, niewidoczny gołym okiem, zanieczyścił najpierw w okolicach Petřkovice i Grusowa Ostrawice, później Odrę.

Jeszcze we wtorek rano w Odrze natężenie cyjaneków utrzymywało się na poziomie zbliżonym do 0,12 miligramów na litr. Ryby padają przy stężeniu 1 miligram na litr. W Ostrawicy natężenie musiało być w tych granicach - uważa Leśnik Jarzębski, inspektor Powiatowej Inspekcji Ochrony Środowiska w Katowicach. Jego zdaniem, skażenie nie jest groźne dla ludzi, ponieważ w Odrze nie ma w tych okolicach ujęć wody pitnej. Niemniej pracownicy Czeskiej Inspekcji Ochrony Środowiska, którzy przeprowadzają testy laboratoryjne, odradzają, jak na razie, spożywania ryb z przygranicznego odcinka Odry.

„Straty są ogromne. W obu rzekach, Ostrawicy i Odrze, żyją bowiem nie tylko wszystkie gatunki ryb słodkowodnych m.in. karpie, szczupaki, liny, karasie, pstrugi. Wyginęły na tym odcinku prawie wszystkie. Trzeba będzie wyłowić nowy narybek i jakis czas postrzą, zanim ryby podrosną i będzie można je łapać na wędkę” - twierdzi Przemysław Jaroń, sekretarz Czeskiego Związku Wędkarskiego w Ostrawie. (PAP/wak)

PRZED PIERWSZĄ W NOWYM SEZONIE PREMIERĄ SCENY POLSKIEJ

Krzysztof Wójcicki: »Barabas«

Na początku września Scena Polska Teatru Cieszyńskiego weszła w 48. sezon artystyczny. Pierwszą premierą będzie „Barabas” współczesnego polskiego autora Krzysztofa Wójcickiego. Chodzi o sztukę napisaną w roku 1986.

Jest to rodzaj apokryfu nawiązującego do tematyki biblijnej. Przedstawione w nim i wielostronnie rozważane dylematy człowieka, za którego ktoś inny oddał swe życie, stanowią znakomitą, pełną dramatyzmu odniesienie do sytuacji człowieka współczesnego.

Krzysztof Wójcicki urodził się w 1955 roku w Poznaniu. Jest absol-

wentem filologii polskiej i teatrologii Uniwersytetu Gdańskiego oraz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Debiutował w krytycznoliterackim miesięczniku „Teatr” w roku 1978. Jest autorem tragikomedii „Bałwan”, dramatu „Wolność dla Barabasa”, sztuk „Księga Bałwochwalców”, „Powrót Łazarza”, monodramów „Apasionata” i „Pod szklanym kłosem” oraz licznych adaptacji scenicznych. Jest również autorem kilku książek. Obecnie Krzysztof Wójcicki jest dyrektorem naczelnym i artystycznym Teatru Małego w Gdyni.

Reżyserem „Barabasa” jest Jacek Andrucki. W Scenie Polskiej Teatru

je po raz drugi („Szczęśliwe wydarzenie” 1997 r.). Dużą część jego pracy reżyserkiej stanowi polska dramatyzacja współczesna, przy czym wiele zrealizowanych przez niego spektakli było prapremierami. Również „Barabas” w SP będzie pierwszą realizacją tego tekstu, w związku z czym na premierze zapowiedział swoją obecność sam autor.

W sobotnim spektaklu w postaci tytułowej wcieli się Bogdan Kokotek. Na prapremierę „Barabasa” Scena Polska zaprasza w sobotę 3 października o godz. 17.30 do teatru cieszkocieszyńskiego. (U. K.)

POLONISTYKA OSTRAWSKA MA JUŻ SWOJĄ RENOME

W ubiegłym roku akademickim 1997-1998 przyszło do egzaminu wstępnego na jednokierunkowe polonistyczne studia magisterskie niestanowiciele 35 osób. Przyjętych zostało 8. W tym roku liczba kandydatów, którzy przegrali studiować na Uniwersytecie Ostrawskim polonistykę, była taka sama, przyjęto już tylko 5.

Skąd bierze się takie zainteresowanie studiami polonistycznymi? - zapytałam kierownika Katedry Polonistyki i Folklorystyki Uniwersytetu Ostrawskiego, Jiřego Damborskiego. „Ja nie robiłem żadnych badań w tym zakresie. Sądzę, że polonistyka ostrawska ma już swoją renomę, że w końcu jest doceniana, nie tylko wśród społeczeństwa, również wśród tych, którzy wybierają się na studia wyższe. Jest to

moja może trochę jednostronna odpowiedź. Natomiast to jest fakt pocieszający i on wzmacnia naszą pozycję”.

Mimo że zainteresowanie takie duże, zostaje przyjętych zaledwie kilka osób. Nierzadko w następnych la-

tach studenci wybierają inne szkoły i z polonistyki odchodzą. Pozostaje więc 3-4 studentów na roku. Czy nie ma możliwości przyjęcia więcej zainteresowanych?

„To jest absolutnie od nas niezależne. Są wyznaczone limity, zależące od finansów, od pomieszczeń, które mamy do dyspozycji. Jest to powszechne zjawisko i trudno, ja nie widzę innej moż-

liwości, żeby to się zmieniło, ale o tym decydują inne czynniki - ministerstwo i w ogóle sytuacja finansowa. Ma pani rację, tracimy prawdopodobnie ludzi zdolnych i z talentem, którzy podejmują inne studia albo nie studiują wcale”.

Chętnych coraz więcej

- W przyszłym roku akademickim ma być wprowadzony tzw. system kredytowy, polegający krótko mówiąc na tym, że studenci sporządzić przedmiotów i wykładowców wybierają sami. Jakże, pana zdaniem, są zalety i wady tego systemu?

„Trudno na to pytanie odpowiedzieć konkretnie. Ja wyrażam pewne obawy, że z jednej strony daje to duże szanse

i duże możliwości studentom, ale z drugiej strony widzę pewne zagrożenie dla tzw. „małych” dyscyplin - tam, gdzie jest mało studentów. Ponieważ na tych kilku studentów przypada odpowiednia kadra nauczycielska, która nie może być poszerzona. Żeby system funkcjonował tak, jak oni go sobie wyobrażają, należałoby znacznie powiększyć kadry, ale takich możliwości nie ma. To jest jedyna moja obawa. Ale ten system kredytowy istnieje na Zachodzie, sprawdza się, choć w innych nieco warunkach. Prawdopodobnie potrzebne będą pewne modyfikacje. W każdym razie musimy to zrobić, jeżeli chcemy wejść do Europy”.

Rozmawiała: MONIKA KOZIEL, studentka Uniwersytetu Ostrawskiego

NAJLEPSZE ZESPOŁY I PRZEDSTAWIENIA NA OBU BRZEGACH OLZY

Melpomena nie zna granic

OSTRAWA (wak) - „Festiwal 'Na granicy' jest zbiorową realizacją marzeń grupy ludzi skupionych wokół Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej. Jest to próba budowania mostów porozumienia w miejsce przedzielnym granic, w miejscu, w którym historia zaznaczała się wieloma podziałami rodzajami uprzedzenia, nieporozumienia a często nawet nienawiści. Uznaliśmy, że najbardziej uniwersalnym narzędziem w przekraczaniu granic mogą być działania kulturalne. Postawiliśmy więc na teatr” - powiedział na wotowej konferencji prasowej, która odbyła się w Domu Polskim w Ostrawie, Marian Dembiniok, rzecznik SPCS i dyrektor polskiej części Festiwalu. Wspomniał też przy tej okazji inicjatorów całego przedsięwzięcia - Jakuba Málá, nieżyjącego już czeskiego filozofa, oraz Jerzego Křeholá, polskiego poety, którzy w 1990 r. wyprowadzili formułę pierwszego festiwalu poświęconego twórczości dramatycznej Václava Havla.

„Nie chcemy konkurować imprezie, jaką jest niewątpliwie po stronie czeskiej festiwal teatralny w Hradcu Králové, na który zjeżdżają artyści niemalże z całej Europy” - powiedział Roman

Rozbrój, dyrektor Teatru Cieszyńskiego. „Na przetrzeni dziełach ludzkości po obu stronach granicy najlepsze zespoły realizujące różne konwencje sztuki scenicznego, ale kierujące się jednym wspólnym celem: doprowadzeniem do nawiązania dialogu z publicznością w oparciu o uniwersalne wartości. Przyszły rok będzie rokiem jubileuszowym. Będzie więc okazją do podsumowania, do spojrzenia na zmiany, jakie zaszły w polskim, czeskim i słowackim teatrze”.

„Jeżeli wszystko pójdzie dobrze, a znajdują się ludzie chętni do organizowania dalszych inicjatyw, chcielibyśmy już w przyszłym roku dotychczasowe spotkania ludzi teatru poszerzyć o festiwal filmowy” - poinformował obecnych Marian Dembiniok.

W dniach od 7 do 10 września, na trzech scenach - w Teatrze Cieszyńskim oraz czeskosłowackim Centrum Kulturalno-Towarzystwskim „Strzelnica”, w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie oraz na rynkach obu przegranych miast - zaprezentuje się w tym roku siedem zespołów czeskich, dwa słowackie i cztery polskie. O główną nagrodę „Złamanego Szlabanu” ubiegać się będzie 11 zespołów teatralnych,

a w międzynarodowym jury zasiadają m.in. Jerzy Koenig, dyrektor Teatru Telewizji Polskiej, Andrzej Makowiecki, aktor, reżyser i wykładowca PWST we Wrocławiu.

Festiwal „Na granicy” zagają w Teatrze Cieszyńskim (7, 10 o godz. 16.00) studenci brneńskiej JAMU, którzy zaprezentują sztukę „Genesis”, a zakończą przedstawienie teatru praskiego pt. „Wielkoduszny rogacz” (Teatr w Cz. Cieszyne, godz. 20.00).

Zdaniem organizatorów, zainteresować powinna m.in. widza sztuka Wernera Schwaba pn. „Moja wrota jest bez sensu”. Sztukę, która już od roku z powodzeniem zdobyła publiczność teatralną całej Polski, obejrzyć będzie można w wykonaniu aktorów Teatru Współczesnego ze Szczecina również w Teatrze Cieszyńskim 9 bm. o godz. 18.00.

Przypominamy, iż bilety wstępu na poszczególne spektakle można nabyć w Regionalnym Centrum Informacyjnym w Cz. Cieszyne oraz w Teatrze im. A. Mickiewicza.

Z POLSKI

■ We Wrocławiu nieznaną sprawę poważnie uszkodzili pomnik upamiętniający czeską śmierć ks. Jerzego Popiełuszki, który zginął 19 października 1994 roku z rąk funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. Rozbito szklany fragment 5-metrowego krzyża.

■ Sąd Najwyższy zdecydował, że z powodów formalnych do sądu I instancji wróci sprawa milicjantów oskarżonych o śmierć 9 górników z kopalni „Wujek”, protestujących przeciwko wprowadzeniu w kraju 13 grudnia 1981 roku stanu wojennego. Sąd Wojewódzki w Katowicach uwolnił wszystkich 22 od winy.

■ 28 owce zabili wilki w tym tygodniu w Bieszczadach. Działalniki atakują nie tylko na pastwiskach, ale także w pobliżu domostw, często także w dzień.

Z CZ. CIESZYNA BEZPOŚREDNIO DO WARSZAWY Niby dobrze, a jednak...

Ruch Polityczny „Coexistentia-Wspólnota” od przeszło dwu lat zabiegał o to, aby Czeski Cieszyń uzyskał bezpośrednie połączenie z Warszawą. Kiedy okazało się, że strona polska nie jest zainteresowana takim połączeniem, „Wspólnota” zaczęła pisać listy do ministerstwa transportu i ministerstwa spraw wewnętrznych RP. Odpowiedzi niestety nie było.

Przez Zaolzie kursuje codziennie w obu kierunkach ekspres R336-R337 „Batory” Budapeszt-Warszawa, który zatrzymuje się w stacji Piotrków koło Karwiny w celu przeprowadzenia kontroli paszportowej, i w Cz. Cieszynie. Tu jednak mogli z pociągu korzystać wyłącznie podróżni jadący w kierunku do i z Budapesztu.

Na połączenie Czeski Cieszyń-Warszawa nie zgadzały się polskie służby celne. Nic dziwnego, że kwito lapówkarstwo - tylko tak można było sobie zapewnić możliwość podróży.

W zmienionym rozkładzie jazdy, obowiązującym od 27 września br., narazie uwzględniono pociąg „Batory” - z Czeskiego Cieszyna do Warszawy odchodzi o godz. 2.36.

Niestety trudno zrozumieć, dlaczego podobnej zmiany nie dokonano również w kierunku przeciwnym. Podróżni

z Warszawy będą musieli zatem wysiadać w Piotrkowie o godz. 0.17 i czekać przeszło 4 (!) godziny na połączenie osobowe do Czeskiego Cieszyna lub skorzystać z taksówki...

TADEUSZ TOMAN
rzecznik „Wspólnoty”

Jak Polak z Polakiem

Dokończenie ze str. 1

Po raz pierwszy wybrano też prezesa ERWP, którym został ostatni minister spraw zagranicznych w Rządzie RP na Uchodźstwie, Zygmunt Szkopik (dotychczas formalnie pełnił obowiązki prezesa ERWP prezes Zjednoczenia Polskiego w W. Brytanii - przez jakiś czas wspomniany już Z. Szkopik, a przez ostatnie pół roku Jan Mokrzycki).

Z ŻYCIA PKZO Z ŻYCIA PKZO Z ŻYCIA PKZO

Żyjemy zdrowiej i dłużej

Pod takim hasłem odbyło się 23 września w Domu PKZO w Karwinie Frystacie kolejne spotkanie Klubu Propozycji. Tym razem goście klubu byli znani na Zaolziu Jadwiga i Władysław Oszełdowie z Cieszyna.

Swoje rady na temat zdrowego życia pani Jadwiga zawarła w książeczce „Zdrowie pod ręką”. Znaleźć można w niej tybetańskie ćwiczenia, sposoby na raka, na zylaki, na zmęczenie oczu, ćwiczenia jogi itp. Jak twierdzą państwo Oszełdowie - śmiech to zdrowie, a także pogoda ducha, radość z życia, zyciowość i otwarcie dla bliźnich...

Dyskusja była bardzo żywa, uczestnicy spotkania - wśród nich ponad 90-

letni Jan Zolich - dzielili się własnymi doświadczeniami. Szkoda, że przez branych twórcy ludzie po sześćdziesiątce. Przecież już w młodości trzeba myśleć o tym, jak w zdrowiu przeżyć lata emerytalne.

Spotkania frystackiego Klubu Propozycji odbywały się w środy pod koniec każdego miesiąca. Dyktando już o pracy Polaków w przedstawicielstwie miejskim, o hotelu „Pier” w Domu Polskim, o pracy karłowatych członków Rady Polaków, nawiązanie w Australii, w październiku 1998, wspólne do dyskusji o rodzinie Łanowskiej, wygłoszono nauczyciel Otakar Marciński z Suchej Góry.

Pożegnanie lata

W ostatnią wrześniową sobotę odbyło się w siedzibie MK PKZO w Orłowie-Mieście spotkanie pod nazwą „Pożegnanie lata”. W Kole, którym kieruje od sześciu lat prezes Leon Kasprzak, od początku ofiarne pracuje Klub Kobiet. Panie - podobnie jak w innych Kołach - przygotowują posiłki na imprezy i spotkania. Na „Pożegnaniu lata” zakręcały się m.in. wokół tradycyjnych „stryków”.

Przy dźwiękach akordeonu Bronisława Bednara uczestnicy spotkania śpiewali, w przerwach zaś toczyły się ciekawe dyskusje. Wspomniano lata świetności orłowskiego czy lazańskich

go Koła. A była przecież Orłowa w niedalekiej przeszłości jedyną z bastionów polskości. Wymienić chcielibyśmy gimnazjum (w przyszłym roku minie 90. rocznica jego założenia), komitety chóru męski „Hasło”, wokalny zespół dziecięcy „Bambule”, a także zespół gościnny „Złoty” w której członkowie spotkali się w latach 1953-1987.

Impreza była nad wyraz senna. Członkowie zarządu również, te przynajmniej będzie w świetlicy również w dniach 17-18 października, kiedy w Klub Kobiet zainstaluje w niej nową wystawę.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Pielgrzymka do Częstochowy

„Jest żałkę na tej ziemi, gdzie powraca każdy chce...” - z melodią tej pieśni na ustach wyruszyliśmy z pielgrzymką wędrowności do tronu Jasnogórskiej Królowej w Częstochowie.

Piesi pielgrzymi wyruszyli na długi szlak wędrowności z Jabłonkowa, dołączali do nich również pielgrzymi z innych miejscowości, głównie z Czeskiego Cieszyna. Ci zaś, których fizyczne możliwości były ograniczone, rozpoczęli pielgrzymkę dwoma autokarami od kościoła pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Cz. Cieszynie, aby spotkać się wspólnie w alejach Najw. Marii Panny w Częstochowie. Pomimo upału i około 30 km, które piesi pielgrzymi dziennie musieli pokonać, nie widać było na ich twarzach zmęczenia.

Spotkanie było przepełnione. Po serdecznych uściskach, wręczeniu kwiatów, przemówieniach powitalnych Ojców z Zaolzia i nie tylko, wspólnych

pieśniach i modlitwie, wszyscy nam wyruszyliśmy do kaplicy pokłony. Tej, która króluje na Jasnej Górze, i wspólnie uczestniczyć w mszy i przed jej obrazem.

Program pielgrzymkowy stworzył wiele okazji do przemysłu o dużych wartościach i roli życia ludzkiego. W drodze powrotnej zwiedziliśmy Sanktuarium Maryjne w Śmierci i Szczęściu na Jasnej Górze. Do domu wróciliśmy z głęboką wiarą, że jest taką pielgrzymką powtórną. Wspaniale zorganizowane pielgrzymki i troska o każdy szczegół jej religijnej treści to dzieło państwa i państwa, a także Franków z parafii czeskosłowackiej. Należy im się za to nasz niezmierzony wdzięczność.

W imieniu pielgrzymów
ZOFIA HEINZ, Orłowa-Lutnia

ZAPROSZENIE ZA OLZĘ

Blżej natury...

W najbliższy piątek, 2 października, cieszyński Klub Propozycji gości będzie mgr. Aleksandra Dorę, autora wielu artykułów proekologicznych, autora prac na tematy związane z ekologią i zdrowiem. Gość będzie nam oświecał, że ochraniając przyrodę, ochraniajmy samych siebie.

Impreza odbędzie się w ul. ŚM „Cieszyńska”, ul. Hajduka 17 w Cieszynie o godz. 18.

TANIEC JEST DOBRY NA WSZYSTKO

Turniej gracji

TRZYNIEC (wak) - W najbliższą sobotę 3 września w Domu Towarzystwskim w Trzynie odbędzie się Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzystwskiego pn. „Hutnica młodość”.

„Turnieje tańca towarzyskiego, bo oprócz wyżej wymienionego organizujemy również turnieje pn. »Trzyniecki Beniaminek«, stają się powoli trzyniecką tradycją. Towarzystwy im spore zainteresowanie mieszkańców oraz gości z innych miast. Taniec zbliża do siebie ludzi, wychowuje i napienia optymizmem” - mówi Otton Hila, trener KT „Elan”, sędzia i jeden z organizatorów obu imprez.

Poziom turniejów jest bardzo wysoki. Do Trzyny zjeżdżają co roku najlepsze pary taneczne z całego kraju. Polscy i Słowacy, szacujący się tytułami mistrzów czy wicemistrzów lub uczestnictwem w Mistrzostwach Świata w tańcach standardowych i latynoamerykańskich.

Wśród uczestników znajdują się tancerze Klubu Taniecznego „Elan”. Tańczą w nim obecnie 36 par tanecznych w 3 kategoriach - dziecięcej, młodzieżowej oraz dorosłej od 16 lat.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA

Chleb miłosierdzia

Od dzisiaj w większości piekarni włoskich pojawi się w sprzedaży „chleb miłosierdzia”. Część dochodów ze sprzedaży będzie przeznaczona na pomoc głodnym i ubogim.

Inicjatywę tę przedstawili w środy, na konferencji prasowej w Watykanie, przewodniczący Papieskiej Rady Cor Unum, abp Paul Josef Cordes i sekretarz generalny Komitetu Wielkiego Jubileuszu Roku 2000, abp Crescenzo Sepe.

„Chleb miłosierdzia” (Panis Caritas) jest łatwo rozpoznawalny: będzie miał formę dwunastoramiennych gwiazd, symbolizującą Jezusa Chrystusa i dwunastu apostołów. Ważyć będzie ok. 30 dag, a 100 lirów z ceny uzyskanej za każdy bochenek będzie przekazywane do Papieskiej Rady Cor Unum. Będzie on sprzedawany przez 823 dni, do końca roku 2000. Użytkując z jego sprzedaży fundusze - zostaną przeznaczone w pierwszym rzędzie na pomoc głodującym w regionie Wielkich Jezior Afrykańskich, w Gwinei-Bissau i w Sudanie.

Według przewidywań FAO, tylko w 1998 roku 14 milionów dzieci na świecie umrze z głodu lub z chorób nim wywołanych.

Małe, ale mocne

Pod koniec sierpnia do Ziemi dotarł potężny impuls promieniowania gamma, pochodzący z gwiazdy magnetycznej oddległej od nas o ok. 20 tysięcy lat świetlnych - podali we wtorek uczeni amerykańscy.

Promieniowanie nie wyrządziło nikomu krzywdy, gdy 27 sierpnia dotarło do atmosfery nad Hawajami. Zakłóciło jednak działanie urządzeń w siedmiu sondach kosmicznych, dwie z nich wyłączyły się na pewien czas, by ochronić swą aparaturę elektroniczną. Impuls, który trwał pięć minut, spowodował niezwykle wydławał elektryczne w jonosferze, czyli warstwie atmosfery leżącej na wysokości 60 do 80 km nad Ziemią.

Energia wyzwolona przez gwiazdę magnetyczną w ciągu pięciominutowego rozbłysku była tak ogromna, że nasze

Słońce wypromieniuje podobną jej ilość dopiero w ciągu najbliższych 300 lat.

Gwiazdy magnetyczne, odkryte w 1992 r. przez Roberta Duncana z Uniwersytetu w Austin (Teksas), są niewielkie. Mają średnicę jedynie 25 km, ale masę większą od Słońca. Ich pole magnetyczne jest tak potężne, że nawet z odległości około 200 tys. km gwiazda taka wyciągnęłaby klucze z naszych kieszeni.

Pekin tonie w smogu

12 milionów mieszkańców Pekinu cierpi z powodu nie spotykanych od 62 lat upałów w czasie jesieni. Średnia temperatura w pierwszych tygodniach września była o trzy stopnie wyższa niż w latach ubiegłych, 6 września zanotowano w Pekinie rekordową temperaturę 31,5 st. Celsjusza.

Meteorolodzy uważają, że przyczyną anomalii pogodowej jest ciepły prąd El Niño, który pojawia się raz na kilka lat w wybrzeżu Peru. Opóźnia on napływ mas chłodnego powietrza do wybrzeża północnych Chin.

Globalne ocieplenie klimatu może również być spowodowane emisją do atmosfery coraz większej ilości dwutlenku węgla oraz kurczeniem się obszarów leśnych w Chinach.

Pekin, nad którym zarządcy ciągną się bezczemnie nęba, otrzymuje ciągle przykryty szarą mgłą, jest mieszkanką oparów i spalin samochodowych.

Znowu szczują

Antypolskie hasła i fałszywe symbole nieznani sprawy wymuszone w nocy z wtorku na drodze na białą polską szkoły we Lwowie - pisał agencja ITAR-TASS.

Jak poinformowała agencja, powołując się na rejonowy wydział milicji, w budynku wymalowano biały napis: „Polska jest fałszywsza i napaść: „Polska” w nocy z wtorku na białą polską szkoły we Lwowie.

Jest to już drugi tego rodzaju incydent w ciągu ostatnich tygodni. Wcześniej temu w śróde fałszywsza i napaść i obrażanie dla Polaków napisano w Cmentarzu Orłowie we Lwowie.

W 60. ROCZNICĘ ZAJĘCIA ZAOLZIA PRZEZ POLSKĘ

(1)

Ubiegło zaledwie 60 lat...

Zaolzie - to obszar, na którym w ciągu ubiegłych stu lat dochodziło często do ostrych starć na tle różnorodnych interesów państwowych, politycznych, narodowych, kapitałowych. Nie należy się przeto dziwić, że sprzeczności te historycy w różny sposób interpretują.

Podobnie przedstawia się sprawa zajęcia Zaolzia przez Polskę w 1938 roku. Istniejące poglądy historyków polskich i czeskich zasadniczo różnią się w swej interpretacji źródeł, faktów. Podejmowane w ostatnich latach próby zbliżenia stanowisk nie przyniosły oczekiwanych efektów. Polacy mówili „sprawiedliwość stało się wreszcie zadaniem”. Czesi, przeciwnie, że „zdradziecko wbito nam nóż w plecy”.

Moim zadaniem nie będzie wniknąć do głębi zagadnienia i starać się znaleźć obiektywną prawdę, bo na to mnie w różnych powodów nie stać. Chcę przedstawić krótko punkt widzenia na te sprawy historyków polskich i czeskich, pozostawiając osad czytelnikowi w nadziei, że w przyszłości odpowiednie instytucje znajdą drogę do wzajemnego zbliżenia poglądów w tej sprawie. Dalej pragnę starszym przypomnieć,

Wojsko polskie przekracza polsko-czechosłowacką granicę państwową w Cieszynej - 2 października 1938 roku. Zdjęcia z archiwum (ow)

o młodszych przybliżeniu wydarzeń sprzed 60 lat - to, jak przebiegało zajmowanie Zaolzia przez wojska polskie i w jakiej atmosferze - na podstawie urzędowego źródła, „Dziennika Urzędowego” delegata wojewody śląskiego przy dowódcy samodzielnej grupy operacyjnej „Śląsk”.

Na koniec kilka uwag o tym, jakie znaczenie dla miejscowej ludności zaślaniajskiej miał ich niepełna roczny pobyt w granicach Polski.

Przyjęcie przez rząd czechosłowacki ultimatum z nocy 30 IX na 1 X 1938 oznaczało wyrażenie zgody na natychmiastowe przyłączenie do Polski powiatów Czeskiej Cieszynej i Frysztat oraz niewielkich obszarów należących do powiatu Frydek. W sumie tworzyły one terytorium, o które tak bezskutecznie walczyła Polska i miejscowa ludność polska w trakcie sporu o Śląsk Cieszyński w latach 1918-1920.

Zdaniem czeskich badaczy, przyłączenie Zaolzia było bezprawnym włączeniem części terenów suwerennej Czechosłowacji. Polskę określa się mianem okupanta. Tendencje nie ląży się tych wypadków w wcześniejszym sporze o Zaolzie, z kontrowersyjną decyzją Ententy o podziale tego regionu w 1920 r. czy przesładowaniom narodo-wymi ludności polskiej przez czechosłowackie władze państwowe. Owezyński rząd polski najcięższą oznaką się za faszystowski. Nie brakuje historyków twierdzących, że minister spraw zagranicznych Polski Józef Beck skazał swoje prawdziwe oblicze sojusznika ekspansyjnej polityki Hitlera.

Historycy polscy mieli odmienną ocenę wydarzeń. Już w latach osiemnastych potrafili oni sięgnąć do źródeł, wówczas co najmniej niemile widzianych w Czechosłowacji. Pojawiają się nowe spojrzenia i takie też wnioski. W tych właśnie poglądach i zobiektywizowanych pracach podkreśla się zmniejszenie związków przyczynowo-skutkowych między wypadkami 1918-1920 i 1938 roku. Odrzuca się twierdzenie o istnieniu jakiegś bliżej nieokreślonej nawiązki między Beckiem i Hitlerem,

na, Orłowa, Dąbrowa, Łazy, Dziećmorowice, Polska Lutynia, Niemiecka Lutynia, Sucha Górna, Sucha Dolna, Sucha Średnia, Szymbark, Datynie Dolne, Błędowice Dolne, Żywocice i Bogumin.

W dniu 11 października 1938 r. zajęto resztę powiatu frysztańskiego z miejscowościami: Nowy Bogumin, Pudłów, Wierzbica, Skrzeczów, Wierzbnowice, Zabłocie, Rychwałd, Pietwałd.

Wkroczenie Wojsk Polskich do Cieszynej w dniu 2 X 1938 r. (według komunikatów Polskiej Agencji Telegraficznej)

Przebieg Cieszynej i przyległego doń rejonu przez Wojsko Polskie rozpoczęło się o godz. 14. Mrowie głów ludzkie falują na ulicach miasta. Za mostem na Olzie wzdłuż dawnej ulicy Saska Kępa a od dziś ulicy Marszałka Józefa Piłsudskiego widać jedną wielką, zbity masę ludzi; głowy przy głowach, w rękach wieńce kwiatów. W wejścia na most brama powitania: „Witajcie! - Od dziś wiecznie razem”.

Miasto wspaniale udekorowane flagami narodowymi i kwiatami. O godz. 13 przybywają samochody z oficerami czeskimi i gen. Hrabczykiem na czele. Na samochodach powiewają białe chorągiewki, otoki czapek oficerskich z białymi przepaskami. Wkrótce potem z drugiej strony przybywają samochody z oficerami polskimi. O godz. 13.48 przybywa na most gen. Malinowski. Następuje ostatnia wymiana zdań między przedstawicielami armii polskiej i czeskiej, poczem oficerowie czescy odjeżdżają.

Na most przybywa Inspektor Armii Gen. brzojowy Władysław Bortnowski, Dowódca Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Śląsk”. W kilka chwil później ukazuje się pierwszy patrol piechoty w szarych mundurach, a następnie patrol rowerzystów i dalej patrol pieszy. Za patrolami idzie batalion pułku strzelców podhalańskich oraz Batalion Obrony Narodowej.

Gdy pierwsi oficerowie polscy przekroczyli most, tłum zgromadzony wznosi gorące okrzyki na cześć armii polskiej. Wzdłuż ulic rozbrzmiewa potężny okrzyk „Wojsko Polskie niech żyje!”, sypią się kwiaty. Na twarzach widać radośne wzruszenie. Wiele osób ma łzy w oczach.

Po batalionie piechoty kroczą wśród serdecznych owacji przedstawiciele władz cywilnych z Wojewodą Śląskiem Dr. Grażyńskim i Wicewojewodą Malhomme na czele. Za nimi idą członkowie Komitetu Walki o Śląsk za Olzą z Marszałkiem Sejmu Śląskiego Grzesikiem i posem Wolfem na czele.

Dalej maszerują oddziały piechoty, oddziały broni zmotoryzowanej, czołgi, broń techniczna, następnie znowu oddziały piechoty, jednostki artylerii i inne rodzaje broni. Na niebie ukazują się eskadry samolotów myśliwskich i bombowych. Okrzyki potężne, entuzjazm niebiały ogarnia wszystkich.

Wojsko wkrocza równocześnie i przez drugi most, tzw. most jubileuszowy, gdzie witane jest również gorąco i zasypywane kwiatami. Przemarsz wojsk trwał do późnego wieczoru. Poszczególne oddziały skierowane zostały na wyznaczone im stanowiska.

(1)

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA

(18)

Z. OLECH

Graj, Cyganie...

czyli

Dziewczyna znad Olzy

- Co ja zrobiłam? - wybuchnęła. - Wypowiedziałam imię, którego nikt nie powinien słyszeć z moich ust. Przecież złożyłam przysięgę, że będę milczała. Ale co to? Jakież kroki zbliżają się do drzwi! Litociwy Boże, może to kat, który chce mnie już prowadzić na śmierć! Chciałabym się jeszcze przed śmiercią wypowiedzieć!

Z głośnym krzykiem Joanna zerwała się z przycy i stanęła na środku celi z wzrokiem ukwionym w żelaznych drzwiach. Drzwi się otworzyły i na progu ukazała się wysoka postać w czarnej szacie.

- Niech cię Bóg błogosławi, moja biedna córko - rozbrzmiał głos kapłana, którego twarz ośniana głębią kaptur i którego oczy błyszczały współczuciem.

Wolnym krokiem spowidnik zbliżył się do biednej dziewczyny, nie podnosząc na nią spojrzenia. Joanna pochylała głowę i przyciszonym głosem skruchy odpowiadała:

- Z całego serca pozdrawiam cię, ojciec! Serce moje oczekiwało twego przybycia. Czy przybywasz tutaj, aby przygotować mi na ostatnią drogę mego życia? Tobie pragnę wyrazić ostatnią wolę i z tobą razem pomodlić się o zbawienie me duszy.

Przy tych słowach chwyciła dłoń kapłana i złożyła na niej gorący pocałunek. Duchowny drgnął, jakby nagle przejęty zimnym dreszczem, jednak opanował się, podprowadził skazaną do przycy i zajął miejsce przy jej boku.

- Wysłuchaj mnie, moja córko - rzekł. - Niestety musisz umrzeć. Nie możesz jednak umrzeć z ciężkim sercem. Nie odwracaj ode mnie spojrzenia! Jeżeli nie chciałaś swej tajemnicy zdradzić przed sądziami, to powinnaś to uczynić teraz, aby zrzucić z siebie ten ciężar przed służą Bożym. A zatem, Joanna Wrońska, córko moja, pytam cię: Czy jesteś winna? Czy istotnie utopiłaś to małe stworzenie, które wydałaś na świat? Czy ludzie osądzi cię sprawiedliwie?

Joanna zsunęła się z wolna przytępiła i przykłępiła u kolan kapłana. Podniosła głowę ku górze i spojrzała mu prosto w oczy, wzrokiem bólu i szczerości.

- Bóg mi świadkiem, że jestem niewinna, wielebny ojciec.

Przez małe zakratowane okienko celi wpadł błady, srebrny promień księżyca.

- Niewinna - zawołał kapłan i zdawać się mogło, że słowa te wypowiedział z radością i triumfem. - Niewinna jesteś, Joanna Wrońska! Tak, twoje oczy nie mogą kłamać, to wszystko, co mówisz, jest prawdą. Nie potrafiłabyś tak mówić przestępczyni. Nie jesteś nią, nie popełniłaś morderstwa, jesteś męczennicą! Ale skoro jesteś niewinna - ciągnął po chwili drżąc ze wzruszenia - to dlaczego nie udowodniłaś tego sądomi? Niewinność potrafi znaleźć słowa, przez którymi otwierają się serca wszystkich! Ty jednak milczałaś! Odrzucałaś nawet ratunek, który podsunął ci twój obrońca. Joanna Wrońska, pytam cię raz jeszcze: Czy to było twoje dziecko, które jakoby utopiłaś, czy ty dałaś mu życie?

- Nie, wielebny ojciec!

Kapłan wyciągnął drżące ręce i złożył je czule na jasnawłosej głowie dziewczyny, kłęczącej przed nim. Przez jedną krótką chwilę walczył z szalonym pragnieniem przytulenia tej główki do siebie, złożenia na tych jedwabistych włosach gorącego pocałunku, mimo to jednak opanował się natychmiast, przypomniał sobie swą rolę i odepchnął się znowu przyciszonym głosem.

- Właśnie, Joanna Wrońska, sędziowie twoi nie mogli tego zrozumieć. Jeżeli nie ty byłaś matką tego dziecka, to ktoś inny był w rzeczywistości? Ty przecież znasz matkę, powiedz mi więc jej nazwisko.

- Nie mogę, wielebny ojciec, nie mogę wyjawiać nazwiska matki tego dziecka, bo czyniąc to, złamię przysięgę - jęknęła dziewczyna.

- Więc złożyłaś przysięgę, że nigdy tego nazwiska nie wyjawisz? Zmuszono cię do tej tajemnicy? Wierzę mi, moja córko, że Bóg nie pochwala takich przysięg. Bóg pragnie, aby ludzie byli szczepiliwi, aby na nich przysięgi nie ciążyły. Ja, jako jego posłannik, zwalniam cię z tej przysięgi i pytam cię raz jeszcze: Kim jest matka tego dziecka?

Główny szloch dobył się z piersi pobladłej dziewczyny.

- Mów, moja córko! - nalegał kapłan głosem cichym, lecz mocnym. - Nie wiążę cię już żadną przysięgą, a dni twojego życia są policzone. Wkrótce staniesz przed tobą kat. Może on jednak zabrać ci tylko życie, dusza twoja pozostanie nieknięta! Musisz pamiętać, moja córko, o swojej czci! Dusza i cześć to są najdroższe rzeczy u człowieka. Czy chcesz, Joanna Wrońska, aby cześć twoja pozostała splamiona wówczas, gdy ci już na tym świecie nie będzie? Życia twojego i tak już uratować nie możesz! Uratuj swoją cześć, o ile to jest możliwe, moja córko! Może ja uratujęś w oczach swego spowidnika. Nikt oprócz mnie nie będzie wiedział o tym, że Joanna Wrońska była męczennicą. Dlatego też nie wahaj się i wyznaj, kto wydał na świat to dziecko, które w tak tajemniczy sposób zniknęło.

- Kto wydał na świat to dziecko? - powtórzyła Joanna drżącymi ustami, podnosząc znowu głowę i spoglądając na kapłana. - Nie ja jestem jego matką, jest nią inna kobieta. Ale jeżeli nawet wyjawię jej nazwisko, i tak mi nikt nie uwierzy, bowiem kobieta ta zajmuje w świecie wysokie stanowisko! Poza tym wszyscy ją uważają za cnotliwą i anielsko czystą.

- Ale ponieważ w rzeczywistości czysta nie jest - szeptał kapłan do ucha płaczącej - nie powinnaś jej dłużej oszczędzać. Zderzyj jej maskę z twarzy, Joanna Wrońska, skoro wiesz, że jest grzesznicą. Po raz ostatni proszę cię, abyś wyjawiała nazwisko matki tego dziecka.

Joanna zalamana dłońmi, a piersi jej falowała mocno i po chwili dopiero usta jej rozchyliły się w odpowiedź.

- Nie, nie choć dłużej milczeć. Jeżeli w obliczu ludzi jestem przestępczynią, pragnę chociaż oczyścić się w obliczu Boga i jego posłannika. Księżniczka Vera, córka księcia Larisa jest matką tego dziecka.

Męczennica w szacie kapłana zerwała się z przycy i stanął zniecierpliwiony. Wargi jej poczęły drżeć i wypowiadać pełne przerażenia wyrazy:

- Księżniczka Vera, księżniczka Vera, małżonka księcia Jerzego!

Ach, ta żmija, ta zdradczyni, musi zapłacić za to! - wybuchnęła nagle z rozpaczą męczennica w szacie. - Ona jest tą upadłą ladaćnicą! Z lekkim sercem pokutowała na to, aby inna pokutowała za jej grzechy. Ma jeszcze śmiałość występować w szacie ślubnej i omamiać ukochanego swymi pocałunkami! Omamia go swoją wspaniałą urodą, a ten biedny człowiek nie orientuje się, że to wszystko jest kłamstwo. Ale nadszedł czas, żeby cię zdemaskować, ladaćnico! Ta noc posłubna będzie nocą twojego nieszczęścia!

Męczennica w kapłanskich szatach wyrzuciła te słowa z siebie jednym tchem i podniosła w górę rękę, jak do przysięgi. Joanna cofnęła się przerażona. W świetle księżyca ujrziała teraz dokładnie twarz stojącego przed nią męczennicy.

- Słowa te - wyszeptała, drżąc na całym ciele - to straszne groźby nie mogą pochodzić z ust służi Bożego! Wszchnęły Boże, co ja zrobiłam! Powierz mi moją tajemnicę zwykłemu męczennicy, nie Twemu posłannikowi, człowiekowi, który w przebraniu mni oszukał. Powiedz mi, człowieku, kim jesteś? Co cię skłoniło do tego, abyś mnie zmusił do zdradzenia tajemnicy?

(cdn.)

STANISŁAW ZAHRADNIK

(Autor jest doktorem nauk historycznych, członkiem Sekcji Historii Regionu przy ZG PZKO)

ZAMIAST WALIZKI PEŁNEJ PIENIĘDZY PLASTYKOWA PLAKIETKA

Niniejszym odcinkiem zamykamy cykl informacji o kartach płatniczych, jakie oferują swoim klientom Czeska Kasa Oszczędności S.A. (CS), Bank Inwestycyjny i Poczty S.A. (IPB) i Bank Komercyjny S.A. (KB).

Po elitarnie społeczności właścicieli „złoty” kart płatniczych dalszą grupą, zajmującą znaczącą pozycję w świecie finansów, jest grupa przedsiębiorców dysponujących kartami z oznaczeniem „Business”. Oferują one identyczne świadczenia jak ich odpowiedniki w wersji „Gold”, z wyjątkiem korzystania z programu „Priority Pass”, przeznaczonego dla dysponentów American Express Gold Card, ale już nie dla Company Card.

Karty te, zwane też służbowymi, są dość kosztowne (od 1000 koron za Charge karty VISA Business CS do 5000 koron za Zestaw Business Cards KB), wymagane minimalne średnie salda na kontach, do których karty mają zostać wydane, mieszczą się w przedziale od 37 500 koron dla Business kart IPB do 200 000 koron dla Zestawu Business Card KB. Karty służbowe CS - tak debetowe, jak i Charge - wystawiane są na podstawie kryteriów indywidualnych.

Poza kartami specjalnie ukierunkowanymi na ludzi biznesu mogą być w celach służbowych wykorzystywane również karty innych rodzajów - czy to już karty Gold, czy niektóre z tańszych kart płatniczych.

Karta TAK, ALE jaka?

(3)

Ostatnią grupą właścicieli plastikowych kart bankowych, którzy z pewnością docenią wydobyty płynący z posługiwania się nimi, twórcy młodzieży. Karty specjalnie dla niej wytworzone pozwalają na korzystanie ze środków pieniężnych na rachunkach rodziców (m.in. karta bankomatowa Junior CS) albo na własnych kontach młodzieżowych lub studenckich. Najprostszą z nich jest właśnie karta Junior CS przeznaczona dla młodzieży w wieku od 13

do 26 lat i służąca wyłącznie do podejmowania gotówką z bankomatów. Szerze zastosowanie mają natomiast pozostałe karty młodzieżowe. Są bowiem akceptowane nie tylko w kraju, ale również za granicą, służą do dokonywania płatności bezgotówkowych, w mniejszym lub większym stopniu zapewniają świadczenia ubezpieczeniowe. Ich ceny wynoszą od zera za Cirrus/Maestro Student IPB do 250 koron za kredytową VISA Electron Student CS, zaś średnie salda minimalne na rachunkach, do których mają zostać wydane, mieszczą się w granicach od 1000 koron dla karty Junior CS do 2500 koron dla Cirrus/Maestro Student IPB, przy czym u tej ostatniej chodzi o wkład jednorazowy.

Osoby zaliczane do tej grupy niekoniecznie muszą się ubiegać tylko o karty z oznaczeniem „Junior”, „Juventus” czy „Student”. Do ich rachunków mogą być wydane również inne karty - np. VISA Electron CS czy Maestro KB.

BEATA SCHÖNHALD

(Autorka jest inżynierem ekonomistą, absolwentką Akademii Ekonomicznej w Krakowie.)

PROGRAM TV POLONIA

PIĄTEK 2 PAŹDZIERNIKA

7.00 Program dnia, 7.05 Dziennik krajowy, 7.25 Sport-telegram, 7.30 Dama z kamienia, 7.40 Poradnik bagażnika, 8.00 Wzrost czasu, 8.20 Z dziejczyń polki (dla dzieci), 8.30 „W krainie władcy smoków” (s.), 9.00 Wiadomości, 9.10 Zaproszenie, 9.30 „Sława i chwała” (s. dok.), 10.30 „Testament wieków” (s. dok.), 11.10 „Złotopolscy” (s.), 12.00 Wiadomości, 12.15 Dziennik rządowy, 12.30 „Czas odchodzący - Natolin” (film dok.), 13.10 Polska piosenka - ludzie, zjawiska, epizody, 13.30 Od rozbioru do wolności (telewizyjny), 14.00 „Hafka” (rep.), 14.30 Historia kółem się toczy, 15.00 Panorama, 15.20 Program dnia, 15.30 Credo (mag. katol.), 15.55 „Czas odchodzący - Natolin” (film dok.), 16.35 Ala i As (dla dzieci), 17.00 Teleexpress, 17.15 Hity satelity, 17.35 Paler, 18.00 „Jest jak jest” (s.), 18.30 Telewizyjne Wiadomości Literackie, 19.00 Na skrzydłach Ikar (1), 19.20 Dobranoc „Kasztaniaki”, 19.30 Wiadomości, 19.55 Prognoza pogody, 20.00 Joseph Haydn „Pory roku” (oratorium), 20.30 „Sława i chwała” (s.), 0.00 Porozmawiamy (o problemach ludzi decydujących się na emigrację), 0.50 „Kasztaniaki” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 „Jest jak jest” (s.), 2.00 Telewizyjne Wiadomości Literackie, 2.30 Panorama, 3.05 „Sława i chwała” (s.), 4.00 A życie sobie płynie... (koncert), 5.00 Spotkanie z „Ogniem i mieczem”, 5.20 „Czas odchodzący - Natolin” (film dok.), 6.00 W centrum uwagi, 6.15 Paler, 6.40 Na skrzydłach Ikar.

SOBOTA 3 PAŹDZIERNIKA

7.00 Program dnia, 7.05 „Kazimierz '98” (rep.), 7.35 Hity satelity, 7.55 Dzień dobry na dzień dobry, 8.30 Wiadomości, 8.40 Dzień dobry na dzień dobry, 9.15 „Na rozstankach” (film dok.), 9.45 Ojciec św. w Chorwacji, 12.30 Szafki, 13.00 Wiadomości, 13.10 Spożyczenia na Polskę, 13.30 Od przedszkola do Opola, 14.15 XX Jubileuszowy Zjazd Światowej Rady Polonii - Budapest '98, 14.45 Od rozbioru do wolności (telewizyjny), 15.10 „Powrót Arabeli” (s.), 15.40 „Floryda po polsku” (rep.), 16.00 Wieści polonijne, 16.15 Młodzi wieści... (pr. por.), 16.35 Ludzie listy pisze, 17.00 Teleexpress, 17.15 Mistrzostwa Polski w podnoszeniu ciężarów, 18.15 „Złotopolscy” (s.), 19.15 Dobranoc: „Bajki zaa okna”, 19.30 Wiadomości, 19.50 Prognoza pogody, 20.00 „Daleko od siebie” (film polski), 21.40 Jestem zachłania (pr. rozryw.), 22.30 Panorama, 23.05 Benefis Szymona Szumieja (1), 0.15 Humor z muzyką, 0.50 „Bajki zaa okna” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.25 „Złotopolscy” (s.), 1.55 Sportowa sobota, 2.30 Panorama, 3.05 „Daleko od siebie” (film polski), 4.45 Jestem zachłania (pr. rozryw.), 5.35 Mistrzostwa Polski w podnoszeniu ciężarów, 6.40 Ludzie listy pisze.

NIEDZIELA 4 PAŹDZIERNIKA

7.00 Program dnia, 7.05 Słowo na niedzielę, 7.10 „Złotopolscy” (s.), 8.00 Hulaj dusza (mag.), 8.40 „Testament wieków” (s. dok.), 9.10 Dzień dobry na dzień dobry, 10.00 Śniadanie z Polonią, 10.30 Magazyn kulturalny, 10.45 Muzyczny festiwal Łańcut '98, 11.35 „Kot w butach” (s. anim.), 12.00 Muzyczne koło (dla dzieci), 12.30 Kronika końca wieku, 13.00 Mśza św., 14.05 Jan Jakub Kolasi „Bajka o bardziej lekkiem chlebie” (teatr), 14.45 Podwieczorek, 15.30 Biografia: Jan Lebieński, 16.30 Tak jak w kinie, 16.50 Pociąg, 17.00 Teleexpress, 17.15 „Hrabia Kaczka” (s. anim.), 17.40 „Pani Micia” (film dok.), 18.45 Latarnik, 19.15 Dobranoc: „Dziwny świat Kato Filemona”, 19.30 Wiadomości, 19.45 Prognoza pogody, 19.50 Kto jest kim w Polsce, 20.00 „Nad Niemnem” (film polski), 21.40 XIX Lidszbarskie Biesiady Humor i Satyra, 22.10 Szyronborka (widokowy poetycki), 22.30 Panorama, 23.05 Ze wszystkich stron, 23.35 Mistrzostwa Polski Zawodowych Par Tanczyńskich, 0.15 „Twarz w twarz z Europą” (rep.), 0.50 „Dziwny świat Kato Filemona” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.20 Kto jest kim w Polsce, 1.30 „Sława i chwała” (s.), 2.30 Panorama, 3.05 „Nad Niemnem” (film polski), 4.45 Podwieczorek, 5.30 „Pani Micia” (film dok.), 6.30 Latarnik.

PONIEDZIAŁEK 5 PAŹDZIERNIKA

Do godz. 15.00 konserwacja nadajnika. 15.00 Panorama, 15.20 Program dnia, 15.30 Kowalski i Schmidt, 16.00 „Klan” (s.), 16.30 Szafki (dla dzieci), 17.00 Teleexpress, 17.15 Sportowy tydzień, 17.35 Krytyka sztuki (telewizyjny), 18.00 „Kapitał City” (s.), 18.50 DTV (pr. satyr.), 19.00 Auto-Moto-Klub, 19.10 Reporter, 19.20 Dobranoc: „Gucio i Cezar”, 19.30 Wiadomości, 19.55 Prognoza pogody, 20.15 Festiwal Krzysztofa Pendereckiego (koncert), 21.30 „Wahadełko” (film polski), 22.30 Panorama, 23.05 W centrum uwagi, 23.20 Zwyczajni-niezwyčajni, 0.00 Reformatorzy Teatru Polskiego (cykl dok.), 0.50

„Gucio i Cezar” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 „Kapitał City” (s.), 2.20 DTV (pr. satyr.), 2.30 Panorama, 3.05 „Wahadełko” (film polski), 4.15 Tubadzin - potęga skłonu, 4.45 Spojrzenia na Polskę, 5.05 Raporty ze sportu, 5.30 „Klan” (s.), 6.00 W centrum uwagi, 6.15 Krytyka sztuki (telewizyjny), 6.40 Sportowy tydzień.

WTOREK 6 PAŹDZIERNIKA

7.00 Program dnia, 7.05 Dziennik krajowy, 7.25 Sport-telegram, 7.30 Dzień dobry, 7.45 Dama z kamienia, 8.00 Poluda 19. (dla dzieci), 8.20 Koloryte nuty (dla dzieci), 8.30 „Kot w butach” (s. anim.), 9.30 „Wahadełko” (film polski), 10.45 Tubadzin - potęga skłonu, 11.10 Jemien nuchana (pr. rozryw.), 12.00 Wiadomości, 12.30 „Klan” (s.), 12.55 Auto-Moto-Klub, 13.05 Krytyka sztuki (telewizyjny), 13.30 Kowalski i Schmidt, 14.00 „Kapitał City” (s.), 14.50 DTV (pr. satyr.), 15.00 Panorama, 15.20 Program dnia, 15.30 Prognoza pogody, 15.55 „Klan” (s.), 16.25 Świat na Tolkana Bana” (s.), 17.00 Teleexpress, 17.15 Zaproszenie, 17.35 Tylko Muzyka, 19.00 Tata, a Marcia powieść (przypowieść satyryczna), 19.10 Reporter, 19.20 Dobranoc: „Forte! Jakaś Kota”, 19.30 Wiadomości, 19.55 Prognoza pogody, 20.00 „Rodzina Poloniewicz” (s.), 17.17, 21.20 Sen - Edyta Baraniewicz, 21.30 „Skok przez dżir” (rep.), 22.10 „Drog śmierci” (rep.), 22.30 Panorama, 23.05 W centrum uwagi, 23.20 Viva il can-can Cezar '98, 0.50 „Forte! Jakaś Kota” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 Tylko Muzyka, 2.30 Panorama, 3.05 „Rodzina Poloniewicz” (s.), 4.25 Sen - Edyta Baraniewicz, 5.05 Magazyn żużlowy, 5.35 „Klan” (s.), 6.00 W centrum uwagi, 6.15 Tylko Muzyka, 6.40 Zaproszenie.

ŚRODA 7 PAŹDZIERNIKA

7.00 Program dnia, 7.05 Dziennik krajowy, 7.25 Sport-telegram, 7.30 Kwadrat z muzyką, 7.45 Dama z kamienia, 8.00 Poluda 19. (dla dzieci), 8.20 Koloryte nuty (dla dzieci), 8.30 „Kot w butach” (s. anim.), 9.30 „Wahadełko” (film polski), 10.45 Tubadzin - potęga skłonu, 11.10 Jemien nuchana (pr. rozryw.), 12.00 Wiadomości, 12.30 „Klan” (s.), 12.55 Auto-Moto-Klub, 13.05 Krytyka sztuki (telewizyjny), 13.30 Kowalski i Schmidt, 14.00 „Kapitał City” (s.), 14.50 DTV (pr. satyr.), 15.00 Panorama, 15.20 Program dnia, 15.30 Prognoza pogody, 15.55 „Klan” (s.), 16.25 Świat na Tolkana Bana” (s.), 17.00 Teleexpress, 17.15 Zaproszenie, 17.35 Tylko Muzyka, 19.00 Tata, a Marcia powieść (przypowieść satyryczna), 19.10 Reporter, 19.20 Dobranoc: „Forte! Jakaś Kota”, 19.30 Wiadomości, 19.55 Prognoza pogody, 20.00 „Rodzina Poloniewicz” (s.), 17.17, 21.20 Sen - Edyta Baraniewicz, 21.30 „Skok przez dżir” (rep.), 22.10 „Drog śmierci” (rep.), 22.30 Panorama, 23.05 W centrum uwagi, 23.20 Viva il can-can Cezar '98, 0.50 „Forte! Jakaś Kota” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 Tylko Muzyka, 2.30 Panorama, 3.05 „Rodzina Poloniewicz” (s.), 4.25 Sen - Edyta Baraniewicz, 5.05 Magazyn żużlowy, 5.35 „Klan” (s.), 6.00 W centrum uwagi, 6.15 Tylko Muzyka, 6.40 Zaproszenie.

CZWARTEK 8 PAŹDZIERNIKA

7.00 Program dnia, 7.05 Dziennik krajowy, 7.25 Sport-telegram, 7.30 Dzień dobry, 7.45 Dama z kamienia, 8.00 Poluda 19. (dla dzieci), 8.20 Koloryte nuty (dla dzieci), 8.30 „Kot w butach” (s. anim.), 9.30 „Wahadełko” (film polski), 10.45 Tubadzin - potęga skłonu, 11.10 Jemien nuchana (pr. rozryw.), 12.00 Wiadomości, 12.30 „Klan” (s.), 12.55 Auto-Moto-Klub, 13.05 Krytyka sztuki (telewizyjny), 13.30 Kowalski i Schmidt, 14.00 „Kapitał City” (s.), 14.50 DTV (pr. satyr.), 15.00 Panorama, 15.20 Program dnia, 15.30 Prognoza pogody, 15.55 „Klan” (s.), 16.25 Świat na Tolkana Bana” (s.), 17.00 Teleexpress, 17.15 Zaproszenie, 17.35 Tylko Muzyka, 19.00 Tata, a Marcia powieść (przypowieść satyryczna), 19.10 Reporter, 19.20 Dobranoc: „Forte! Jakaś Kota”, 19.30 Wiadomości, 19.55 Prognoza pogody, 20.00 „Rodzina Poloniewicz” (s.), 17.17, 21.20 Sen - Edyta Baraniewicz, 21.30 „Skok przez dżir” (rep.), 22.10 „Drog śmierci” (rep.), 22.30 Panorama, 23.05 W centrum uwagi, 23.20 Viva il can-can Cezar '98, 0.50 „Forte! Jakaś Kota” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 Tylko Muzyka, 2.30 Panorama, 3.05 „Rodzina Poloniewicz” (s.), 4.25 Sen - Edyta Baraniewicz, 5.05 Magazyn żużlowy, 5.35 „Klan” (s.), 6.00 W centrum uwagi, 6.15 Tylko Muzyka, 6.40 Zaproszenie.

LISTY CHOPINA DO WOJCIECHA GRZYMAŁY JUŻ NA STAŁE W POLSCE

Z Nowego Jorku do kraju

W warszawskim Towarzystwie im. Fryderyka Chopina zaprezentowano po raz pierwszy osiem listów Chopina do jego przyjaciela - Wojciecha Grzymały. Listy kupiono w czerwcu 1998 roku na aukcji w Nowym Jorku za 232 tys. 875 dolarów.

W listach z lat 1837-1848 Chopin zwierza się z bardzo osobistych przeżyć. Piszze w nich o swoim uczuciu do George Sand, o rozwijającej się błądliwie chorobie, a także o odczytach podróży. Na wielu z nich są dopiski jego ukożanej George Sand.

Wiele zdań i wyrazów w listach ciężko jest odczytać, gdyż atrament, którym były pisane, wyblakł, a papier pożółkł. Listy są pełne skreśleń i dokładne zamazanych przez autora fragmentów tekstu. Napisaane są na papierze różnej wielkości.

Przeprowadzone w Polsce specjalistyczne badania mają umożliwić odczytanie nawet dokładnie zamazanych przez Chopina fragmentów korespondencji, ponieważ jego biografowie chcą dowiedzieć się o nim nawet tego, co zamierzał ukryć.

Listy Chopina do Grzymały znajdowały się najpierw w rękach księży Czarzyńskich, następnie przechowywała je rodzina Lilpopów. Prawdopo-

dobnie podczas wojny wywieziono je za granicę.

Obecna na werniszu Minister Kultury i Sztuki Joanna Wnuk-Nazarowa powiedziała, że Towarzystwo im. Fryderyka Chopina otrzymuje w depozyt siedem jego listów, natomiast osiem (najtańszych) stanie się własnością TIFC, ponieważ placówka ta zebrała dużą kwotę na odzyskanie listów. Nabytce 8 listów, spośród 14 wystawionych na aukcji, było możliwe dzięki zbiorze pieniędzy wśród instytucji państwowych. M.in. 500 tys. złotych przekazało Ministerstwo Kultury i Sztuki, a 300 tys. - Narodowy Bank Polski. Wiele indywidualnych darczyńców również wpłaciło kwoty na odzyskanie listów. Towarzystwo im. Fryderyka Chopina ma już 72 listy Chopina do różnych adresatów, w tym 13 do Wojciecha Grzymały.

Pracownicy Towarzystwa od lat poszukują na całym świecie pamiętek po największym polskim kompozytorze. Kustosze muzeum Towarzystwa Hanna

Wróblewska-Straus zabiega obecnie o zdobycie pieniędzy na zakup nieznanego do tej pory rękopisu poloneza fiszmodu z autografem Chopina oraz portretu kompozytora wykonanego w 1847 roku przez niemieckiego malarza. Obraz ten wyceniono na 250 tys. franków.

Wieża na szelkach

Nachylenie Krzywej Wieży w Pizie zmniejszy się o ok. 60 centymetrów w wyniku prac konserwatorskich, które rozpocznie się w najbliższych dniach. Poinformował o tym Michele Jamiolkowski, szef komitetu ekspertów, który od lat czuwa nad stanem tego zabytku włoskiej architektury z XIII wieku. Podczas prac wykopaliskowych poprzędkający wyrównanie gruntu w celu przywrócenia wieży pionowej formy, budowlę będą podziwmywać specjalnie skonstruowane stalowe „szelki” o długości 100 metrów. Operacja zabezpieczy stabilność Krzywej Wieży na co najmniej 250 lub 300 lat.

PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Czwarty rocznik opawskiego pisma ALTERNATIVA NOVA, miesięcznika poświęconego literaturze, sztuce, krytyce i historii, zamknął podwójny numer 9-10/1998, zaołziański. „Alternativa Nova” ukazuje się od czterech lat - informuje /s/ w „Głosie Ziemi Cieszyńskiej” z 11 IX - „dzięki wsparciu finansowemu udzielanemu Dramatowi Słajtorowi przez jego krewnego w Stanach Zjednoczonych D. Słajtora pokusił się o wydanie już trzeciego numeru zaołziańskiego, ponieważ, jak twierdzi, jest zafascynowany fenomenem literatury „mniejszościowej”, pogranicznej, czerpiącej ze źródła polskiego, ale nie unikającej inspiracji czeskiej. Poza tym decydują także czynniki biograficzne. Matka redaktora była Polką z Rychwałdu...”

Przy podobnej okazji zaołziańskiej zesłał się na łamach pisma niektórzy tłumacze i polonofili, pilnie obserwujący życie nad Ołzą: prokuratora naczelnego Dr. Drahomira Słajtora, a także Vlasta Dvořáka, nie żyjący Erich Sojka, V. Zapletová, jej (najpewniej prof. Jiří Damborský), František Všetický, Libor Martinek, Jindřich Zogata; dodajmy tutaj za sympatyków z rady redakcyjnej pisma zwłaszcza doc. Jiřího Urbanca z Uniwersytetu Śląskiego w Opawie.

Zaołziański numer „Alternativa Nova” przynosi nowe wiersze Bogdana Trojaka, „Pokoleniowe rytmy poetyckie” W. Sikory (powtórzenie za „Śląskiem”), prozę poetycką oraz „Wszystko było o.k. czyli o powrocie W. A. Bergera” (również powtórzenie za „Śląskiem”) Renaty Putzlicher, prozę W. A. Bergera „Relaks”, D. Słajtora „Literaturę polską w Cieszyńskim i jej kontak-

ty z literaturą ogólnopolską” (idzie o słowo z konferencji „Żyjemy razem czy obok siebie” w Centrum F. Kafki w Pradze; 14-15 V br.) oraz „65 lat W. Sikory”, Fr. Všetického i Janie Fysze „Poeta po Złotobowej”, wiersze J. Słajtora, relację Heleny Legowicz „W Łybie na ulicy Crillon” z wozu grupy literatów zaołziańskich do Francji, wiersze Wilhelma Przeczka, rozmowę Kazimierza Kaspraka z Jackiem Sikorą „Jesteśmy pokoleniem indywidualistów...” W dziale not i recenzji znaj-

Zaołziańskie alternatywy

dziemy m.in. D. Słajtora omówienie czeskiej antologii młodszych poetów polskich (Najład barbarzyńców), Izzy Mroczek rzecz o poezji Ewy Sonnenberg, omówienie „Szeptów” Stanisława Krawczyka (lp), recenzje prozy J. Zogaty „Piramidy na pograniczu” Bohumila Pavlova, J. Słajtora i Fr. Všetického omówienia wierszów „Pod Pegazem” w Jabłonowie, przypominienia Władysława Młynka oraz Edmunda Rosnera, omówienie publikacji na 50-lecie TL „Bajka”. Tło graficzne zeszytu stanowią prace fotograficzne i graficzne czeskie i polskie, w tym również grafiki cieszyńskie Anety Sedlákovéj.

Suche to wyłącznie tytułów i autorów zawiązały się - po relacji (k) ze spotkaniem redakcji katowickiego „Śląska” z cieszyńskimi (Ze „Śląskiem” nad Ołzą, GL-15 IX) - z mymi wątpliwościami, czy aby Katowice z Opawą i

Brnem też przypadkiem nie stanowią naszego Zaołzia, jego terenów mistyfikacyjnych? Przeciwnie! Stwierdza to bowiem cudownemu „Śląskowi” efemeryde „Alternativa Nova”, w której redaktor naczelny wszystko robi sam i nikt go nie słucha...” Broniła pisma opawskiego Jan Fyszek, który z K. Kasprakiem przygotowywał jego numer zaołziański.

W końcu to naturalne, kiedy pragniemy uciec się raz po polskiej, raz po czeskiej stronie, najlepiej zaś pokażemy z sobą. Wiadomo, że nasze środowisko nie jest ani też nie będzie „samowystarczalne”, jeśli idzie o uniwersalniejsze, ponadregionalistyczne propozycje twórcze. Tworzenie i wydawanie książek dla kilkuset lub najwyżej kilkudziesięciu osób stanowi rodzaj rozrzućności. Pozostaje nam zatem - aby podtrzymać potencję środowiska - wychodzić na zewnątrz. Raz kosztowne swej opinii o ziemiach, raz kosztowne własnie, czy nawet języka. Byłe nie rozprawdane przy tym zadachach bajorka, nie wadzić się przez ploty, a wziąć w zagłę wolną przestrzeń. Wiele w tym egzotyki dla każdego z narodowych stron, dla Zaołzia zaś wychodzenie z „internacjonalistycznego” ongi przyzwyczajenia do regionalizmu. Nie próbujmy sztucznie się wyróżniać, kiedy wspólnie na myśli. Budując, nie zrywajmy jednocześnie mostów dla pań narodostw. Nie wiem, kto w Katowicach podcina kolegom poetyckie pęć, niemniej stylów go przypomina dawniejszej dzieje „paranoi” Pawła Kubiszewo, tj. „Śląsk” „koszalki opaki”, które Bolek Luboszc stracił przed czasem z pulpitu. „Verba volant, scripta manent”; słowa ulatują, pismo pozostaje.

WŁADYSŁAW SIKORA

Kronika rodzinna

Podziękowanie wszystkim krewnym, znajomym, burmistrzowi p. inż. Karolowi Siwkowi, organizacji PZKO w Suchej Górnej, TV LOCAL Stonawa, studiu Radio Grad za słone gratulacje z okazji złotego wesela

państwa ANNY I RAFAELA WRÓBLÓW
Suchej Górnej. B-169

Dziękujemy za troskliwą opiekę w czasie krótkiej choroby naszej Matki

śp. EMILII BARTONIKOWEJ
zaśmiałemu personelowi oddziału chorób wewnętrznych szpitala w Orłowej-Lutni, w szczególności zaśmiałemu ordynatorowi MUDR. Pawlikowi oraz MUDR. T. Przeczkiowi. Córki. 52/119

Dnia 2. 10. 1998 mija 10. rocznica, kiedy nagle ucichło szlachetne serce naszego Kochanego Syna, Męża, Ojca, Brata i Wujka

śp. WIESŁAWA WOŹNIAKA

z Orłowej-Lutni, zaś 1. 12. 1998 wspominamy 34. rocznicę śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka i Brata

śp. WILHELMMA WOŹNIAKA

Wszystkich, którzy Ich znali, prosimy o chwilę wspomnień. Najbliższa rodzina. B-170

„Jak różne są rzeczy ukryte w króciutkim wyrazie tal...”

Jutro 2. 10. 1998 mija 7. rocznica tragicznej śmierci naszej Najdroższej i Nieodżałowanej

śp. inż. ALICJI ADAMCZYK

Kto ją znał i kochał, niech wspomni razem z nami. Najbliższa rodzina. C54/192

Dnia 2. 10. 1998 przypominamy sobie smutną 20. rocznicę śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Brata, Teściu, Dziadka

śp. EMILIA BACZYŃSKIEGO

zaś 4. 10. 1998 minie 2. rocznica zgonu naszej Drogiej Matki, Teściowej, Babci, Praprabci i Praprababci

śp. AMALII BACZYŃSKIEJ

O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. C54/190

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 27. 9. 1998 w wieku niepełna 70 lat zmarł po długiej, ciężkiej chorobie nasz Kochany Mąż, Ojciec, Brat, Teść, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. ERWIN STANOWSKI

zamieszkały w Karwinie-Novym Mieście. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek dnia 1. 10. 1998 o godz. 15.00 w kościele parafialnym pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie. Żałoba okryta rodzina. C54/194

kino

ORŁOWA - Wszczęświat: Akta X (1, 2, godz. 17.45, 20.00), KARWINA - Reflex: Kundun - życie Dalajamy (Arktiko: 1, 2, godz. 17.00, 20.00), Centrum: Godzilla (1, 2, godz. 17.45, 20.00), Tornado Budy (1, 2, godz. 19.00), Ex: Niebezpieczne gry (1, 2, godz. 19.00), HAWIERZÓW - Świt: Omiomica (1, 2, godz. 17.45, 20.00), Centrum: „Pidli” (1, 2, godz. 15.30, 17.45), Kundun - życie Dalajamy (1, 2, godz. 20.00), Cz. CIESZYN - Central: Mieście (2, godz. 16.15, 18.30), TRZYNIC - Kosmos: Mercury (1, 2, godz. 17.30), Trzeba zabić Sekala (1, 2, godz. 20.00).

programy MOK

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

A Sala wystaw w zamku w Karwinie-Frysztacie: Do 3. 10. wystawa „Novum Lumen Chemicum - alchemia, magia i tajne towarzystwa na Morawach Północnych i Śląsku”; wt-pt: 9-17, so: 9-13.

A Sala wystaw w Cz. Cieszynie: stała wystawa „Życie ludu w Cieszyńsku”. Do 30. 10. trwa wystawa „Bród Dniegu Zachodu”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

A Muzeum Techniczne w Pietrzałdzie: stałe wystawy: „Tramwaje w Ostrawie i Karwinie”, „Wiatniki”, „Pranie i prasowanie bielizny”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

A Muzeum Tragedii Żywocic: stała wystawa „Życie ludu w Cieszyńsku”. Do 30. 10. trwa wystawa „Bród Dniegu Zachodu”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

PANSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE W KARWINIE: do 25. 10. wystawa „Frysztat w dokumentach archiwalnych”. Otwarte: po-śr: 8-17, wt-czw: 8-15, pt: 8-14.30.

co, gdzie, kiedy

UWAGA MK PZKO TRZYNEC-OSIEDLE - Planowana kawinka „J. Adams” nie odbędzie się dnia 1. 10. ale 8. 10.

BOGUMIN - Klub Kobiet PZKO zaprasza w poniedziałek 5 bm. o godz. 16.00 do Domu PZKO na smażenie placków.

Cz. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Ostrawskiej zaprasza w piątek 2. 10 o godz. 18.00 na wieczór z czasopism „Weles”.

CZ. CIESZYN-MOSTY i CZ. CIESZYN-OSIEDLE - Zarząd MK PZKO zaprasza na smażenie placków w sobotę 3. 10. o godz. 17.00 do Domu PZKO w Cz. Cieszynie-Mostach.

GÓROLE z Mostów organizują wspólną próbę dla wszystkich chętnych, śmiałych i nieśmiałych, którzy chcą spróbować swoich możliwości tanecznych. Warunkiem jest ukończenie 13. roku życia, sportowe ubranie oraz punktualne przybycie do Domu PZKO Nawie w piątek 2. 10 o godz. 17.00. Blizsze informacje na miejscu lub telef. 0659/96 621 A. Martynka.

PTTS „BESKID ŚLĄSKI” zaprasza w sobotę 3. 10. na wycieczkę w Beskid Kiski. Ojdzad pociągami z Cz. Cieszyna o godz. 6.17 do Świerczynowa (Słowacja).

HAWIERZÓW - Komitet Miejski PZKO zaprasza w sobotę 10. 10. o godz. 17.00 do Domu Kultury im. P. Bezucha na „Śpiwogę nadolziańską, czyli jak Jas Kasię namawiał” oraz tańce i piosenki, wszystko w wykonaniu zespołu MK PZKO Orłowa-Lutnia, chóru „Zaolzie” i zespołu tanecznych „Skotnica” i „Skotniczka”. Wstępne: 30.- Kč, studenci 10.- Kč, uczniowie szkół podstawowych wstęp wolny.

MISTRZOWICE - XXII otwarte mistrzostwa PZKO w biegu na przełaj o Memorial Wandy Delong, organizowane przez MK PZKO w Mistrzowicach przy współpracy SSiZ ZG PZKO odbędą się w niedzielę 4. 10. Start i meta - przy byłej polskiej szkole w Mistrzowicach, 100 m od Fikabówki. Prezentacja zawodników do godz. 8.45, start o godz. 9.00. Mistrzostwa będą przebiegać w klasyfikacji indywidualnej i zespołowej, o puchar mogą się ubiegać tylko te zespoły, które wystawią drużynę w obu kategoriach, tzn. chłopców i dziewcząt.

KOLEJNE POSIEDZENIE KOMISJI DO SPRAW MŁODZIEŻY przy Radzie Polaków odbędzie się w czwartek 1. 10. o godz. 14.30 w siedzibie Rady Polaków.

oferta pracy

MASZ ZNAJOMOŚCI JĘZYKOWE (j. polski, angielski) lub kontakty za granicą? Wykorzystaj je dla własnego użytku. W jaki sposób? Inf. 069/6011462 inż. Herman. AD-179

MASZ KŁOPOTY FINANSOWE? Jesteś zainteresowany dodatkowym zarobkiem? Informacje: Tel. 0602/26 57 37 lub 0659/32 50 87. Od godz. 9.00 do 15.00. OL-139

TV LOCAL Stonawa

Kanal 29. TV Prima

■ 2. - 8. 10. 1998, godz. 7-8 i 17-18

Program w języku polskim:

□ Przedstawiamy kronikę Stonawy

□ Poplenerowa wystawa obrazów w Łomnej Dolnej

□ Złote gody państwa Wróblów z Suchej Górnej

□ Przepis kulinarny: papryka nadziewana.

W RAMACH TYGODNIA BIBLIOTEK PUBLICZNYCH Dla każdego coś ciekawego

Biblioteka Miejska w Czeskim Cieszynie przygotowała w ramach Tygodnia Bibliotek Publicznych, imprezy odbywającej się po raz kolejny na terenie Czech, Moraw i Śląska w dniach od 5 do 9 października, szereg ciekawych imprez

Ale już w piątek 2 bm. odbędzie się w czytelnicy biblioteki przy ul. Ostrawskiej wieczór autorski poety Bogdana Trojaka i spotkanie z grupą młodych literatów skupionych wokół czasopisma „WELES”. Początek o godz. 18.

Filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlička 6 zaprasza 6 bm. o godz. 17 na spotkanie pt. „Adam Mickiewicz - nie tylko wieszcz narodowy”. 7 bm. o godz. 13 odbędzie się pogadanka dla dzieci „O smokach z baśni i smokach prawdziwych”.

Oddział muzyki i sztuki przy ul. Dworcowej 2 poleca wystawę prac plastycznych uczniów czesko-cieszyńskiego Polskiego Gimnazjum.

We wszystkich oddziałach Biblioteki Miejskiej w Cz. Cieszynie odbędą się lekcje biblioteczne i pogadanki dla uczniów. Ciekawie zapowiada się konkurs „Przyprowadź kolegę” mający na celu rozprzeczanie biblioteki wśród młodzieży i pozyskiwanie nowych czytelników.

Dnia 13 bm. o godz. 17 w auli gimnazjum przy ul. Havlička PhDr. Marta Focukowa zapozna zainteresowanych ze swoimi metodami terapii i odnowy duchowej człowieka.

O działalności biblioteki można dowiedzieć się również za pośrednictwem internetu pod adresem: <http://www.rk-ka.cz/knihovna.cz>. (W. K., E.S.)

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 1 PAŹDZIERNIKA

■ TC 1:

5.00 Reportaż TV Ostrawa
5.35 Co znaczy „w domu”
6.00 Studio 6
8.30 Obiektywy
9.00 Wiadomości
9.05 Europa i my
9.20 W weekendowej TC
9.25 Hip, hap, hop (teleturniej)
10.00 „Niebieska krawiec” (s., 1/16)
10.55 Walizka (teleturniej)
11.35 „Życie z Rogerem” (s.)
12.00 Wiadomości
12.05 Lapidarium
12.20 Następnym razem u was...
12.55 Powitanie
13.30 Nad listami widzów
13.40 „Zanzibar” (s. dok.)
14.05 „O zwierzętach i ludziach” (s.)
15.00 W weekendowej TC
15.05 „Brat Paluszek” (bajka)
15.50 Śpiewnik domowy
16.00 Wiadomości
16.05 Niechaj świat zawojują mali
16.15 „Mój przyjaciel delfin” (s.)
16.40 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager III” (s.)
17.30 AZ-quiz (teleturniej)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 „Przyładek” (s.)
18.57 Losowanie „10” szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Wsi sielska, anielska” (kom. czeska)
21.45 W weekendowej TC
21.50 Co wy na to - dzienne referendum
21.55 Wydarzenia plus
22.10 Bramki, punkty, sekundy
22.15 Reportaż TV Ostrawa
22.50 „Kameleon” (s.)
23.35 Polica RC
23.40 Losowanie „10” szczęśliwych
23.45 Europa i my
24.00 Wiadomości
0.05 „Stulecie ludzi” (s. dok.)
1.00 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager III” (s.)
1.45 „60”
3.00 Trzymaj się
3.20 Uniwersytet TV
4.05 Kim jest... (Chantal Poullain)
4.30 Pod jednym dachem.

■ TC 2:

7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
8.45 Report
9.30 Studio 6
12.00 Euronews
12.55 „Solo dla Edyty” (dok. muz.)
13.25 Sama w domu (pr. dla pań)
14.25 Europa dziś
14.55 Teleskop
15.05 Trzymaj się
15.25 Ego
15.45 Magazyn Ligi Mistrzów
16.45 HC Velvana Kladno - HC Sparta Praga (hokej na lodzie)
19.50 Aerobik z Barą
19.55 Wieczorem na ekranie
20.00 „Stulecie ludzi” (s. dok.)
20.50 W weekendowej TC
21.00 „21”
21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.45 „Amelia Lopes O'Neill” (film franc.-chil.)
23.15 „Anioły stróż” (film czeski)
0.10 Salon czeski
0.40 Salon morawsko-śląski
1.10 „21”

■ NOVA:

5.30 Informacje dla konsumenta, 6.00 Śniadanie z Nowa, 8.30 Karuzela, 8.55 Zaryzykuj! (teleturniej), 9.30 JAG III” (s.), 10.20 „Stróżnik morza I” (s.), 11.05 Wiadomości, 11.10 „Sama przeciw swojemu losowi” (film USA, 1/3), 12.45 „Stefania I” (s.), 13.35 „Tak płynięć czas” (pr. rozryw.), 13.55 Wiadomości, 14.05 „Na zdrowie! II” (s.), 14.40 „Stefania I” (s.), 15.30 „Słoneczny patrol VI” (s.), 16.30 „A” (talk show), 17.12 Właśnie teraz, 17.20 „Profesjonalista” (s.), 18.20 Prognoza pogody, 18.25 Zaryzykuj! (teleturniej), 18.50 Karuzela (teleturniej), 19.25 Gumowiny, 19.30 DTV, prognoza pogody, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 „Gospoda” (s.), 20.30 Cieszyński bodygard (pr. rozryw.), 21.25 „Kilka dni palniami” (s.), 23.05 Właśnie dziś, 23.08 Pogodynka, 23.10 Puzek (erot. talk show), 23.40 „Ciemne cienie” (s., 1/13), 0.25 „Zmora nocna w Elm Street IV: Władca ciemności” (horror USA), 1.55 Informacje dla konsumenta.

■ PRIMA:

8.10 „Sally, mała czarodziejka” (s.), 8.35 „Prawdziwe przygody Jonny Quasta” (s. anim.), 9.05 „Wolanie o pomoc” (film USA), 11.00 Program dla pań, 11.35 „Następna ofiara” (s.), 12.30 Program dla pań, 13.05 „Remington Steele” (s.), 14.00 Program dla pań, 14.30 „Paczkoćka Majja” (s.), 15.00 Program dla pań, 15.20 „Władcy czar” (s.), 15.50 „Magnum” (s.), 17.30 Minuty regionu, 17.40 Rezero (quiz), 18.00 „Doktor z alpejskiej wioski V” (s.), 18.50 Prima TV, 19.00 DTV, 19.30 „Historia pewnej miłości” (s.), 20.00 Caruso show, 21.00 Ciemne (talk show), 21.45 Wiadomości, 21.50 „Calikem zwycięzcy kosmicz” (s.), 22.15 „Fantom: Połowanie na Dągotberta” (film niem.), 23.55 „Milagro” (s.).

PIĄTEK 2 PAŹDZIERNIKA

■ TC 1:

5.00 Powiązania
5.35 Czarne owce (publicyst.)
5.50 W weekendowej TC
6.00 Studio 6
8.30 „21”
9.00 Wiadomości
9.25 Labirint
9.25 Wiadomości ze świata
9.35 AZ-quiz
10.00 „Klucz do bramy zamkowej” (dok.)
11.10 Arca
11.55 W weekendowej TC
12.00 Wiadomości
12.05 „Ofiary zbrodni... i odskądowania” (dok.)
12.25 O zdrowiu
12.40 Diabete
12.45 Klub Seniora
13.20 Auto-moto sport
14.10 Aerobik z Barą
14.15 Czarne owce (publicyst.)
14.30 Aport (mag.)
15.10 Czułki
15.35 „Życie z Rogerem” (s.)
16.00 Wiadomości
16.05 Klucz (mag.)
16.35 „Doktor Quinn VI” (s.)
17.20 Kinobox '98
17.45 Polica RC
17.50 W weekendowej TC
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.10 „Świat cudów” (s. dok.)
18.35 „Krok za krokiem V” (s.)
18.57 Losowanie „10” szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.)
20.25 „Dr Quinn VI” (s.)
21.15 „Gospoda Pod latającym smokiem” (film czeski).
22.40 „Jak się żyje suferom” (s. dok.)
22.55 Co wy na to - dzienne referendum
23.00 Wydarzenia plus
23.15 Bramki, punkty, sekundy
23.20 Losowanie „10” szczęśliwych
23.25 „Omiomica VII” (s.)
1.05 Songi i ballady (koncert)
2.00 „Wytaśnawane serce” (film niem.)
3.35 Emil Viklicki i jego przyjaciele
4.20 Kinobox '98.

■ TC 2:

7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
8.45 Report
9.30 Studio 6
12.00 Euronews
13.30 „Mój przyjaciel delfin” (s.)
13.55 „Zeszłego roku w Marienbad” (film franc.)
15.25 W weekendowej TC
15.30 „Operacja Okawango” (s.)
16.20 Reportaż TV Ostrawa
16.55 „Wariaci” (film fabul.)
18.25 Tygodnik kulturalny
18.40 Nowe książki
18.50 Kim jest... (Kurt Gebauer)
19.15 Moda '98
19.40 BonBon
20.00 Swoją wóz ciągniemy dalej (pr. muz.)
21.00 „21”
21.30 Jeszcze jestem tutaj... Vera Caltova
22.00 Spotkanie z Janem Burianem
22.30 Salon morawsko-śląski
23.00 Puzek (mag.)
24.00 „Kontrakt artysty” (film ang.)
1.45 „21”
2.15 Wiadomości TVS.

■ NOVA:

5.30 Informacje dla konsumenta, 6.00 Śniadanie z Nowa, 8.30 Karuzela (teleturniej), 8.55 Zaryzykuj! (teleturniej), 9.30 JAG III” (s.), 10.20 „Stróżnik morza I” (s.), 11.05 Wiadomości, 11.10 „Sama przeciw swojemu losowi” (film USA, 1/3), 12.45 „Stefania I” (s.), 13.35 „Tak płynięć czas” (pr. rozryw.), 13.55 Wiadomości, 14.05 „Na zdrowie! II” (s.), 14.40 „Stefania I” (s.), 15.30 „Słoneczny patrol VI” (s.), 16.30 „A” (talk show), 17.12 Właśnie teraz, 17.20 „Profesjonalista” (s.), 18.20 Prognoza pogody, 18.25 Zaryzykuj! (teleturniej), 18.50 Karuzela (teleturniej), 19.25 Gumowiny, 19.30 DTV, prognoza pogody, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 „Gospoda” (s.), 20.30 Cieszyński bodygard (pr. rozryw.), 21.25 „Kilka dni palniami” (s.), 23.05 Właśnie dziś, 23.08 Pogodynka, 23.10 Puzek (erot. talk show), 23.40 „Ciemne cienie” (s., 1/13), 0.25 „Zmora nocna w Elm Street IV: Władca ciemności” (horror USA), 1.55 Informacje dla konsumenta.

■ PRIMA:

8.10 „Sally, mała czarodziejka” (s.), 8.35 „Prawdziwe przygody Jonny Quasta” (s. anim.), 9.05 „Wolanie o pomoc” (film USA), 11.00 Program dla pań, 11.35 „Następna ofiara” (s.), 12.30 Program dla pań, 13.05 „Remington Steele” (s.), 14.00 Program dla pań, 14.30 „Paczkoćka Majja” (s.), 15.00 Program dla pań, 15.20 „Władcy czar” (s.), 15.50 „Magnum” (s.), 17.30 Minuty regionu, 17.40 Rezero (quiz), 18.00 „Doktor z alpejskiej wioski V” (s.), 18.50 Prima TV, 19.00 DTV, 19.30 „Historia pewnej miłości” (s.), 20.00 „Caruso show”, 21.00 Ciemne (talk show), 21.45 Wiadomości, 21.50 „Calikem zwycięzcy kosmicz” (s.), 22.15 „Fantom: Połowanie na Dągotberta” (film niem.), 23.55 „Milagro” (s.).

GŁOS LUDU

♦ Gazeta Polek w Republice Czeskiej ♦ W wydawnictwie „Odra”, ul. Hlasi 3, Cz. Cieszyń, wydaje Rada Polek w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ♦ Redaguje redakcja ♦ Redaktor naczelny: Władysław Biko; zastępcy red. naczelny: Henryk Bittner, Bogusław Krzyżanek ♦ Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Nová Hrádek 3, telefon: 6607/252, działy łączności i czynniki: 6607/249, działy sportowe: 6607/258, redakторы: 6607/242, 6607/256; fax: 6607/252 ♦ Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji „Głos Ludu” w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr. tel. 6607/252 czynna jest sekretaria automatyczna), w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, w soboty i niedziele w godz. od 12.00 do 18.00 w biurze „Contact” przy ul. Hlasi 3 w Cz. Cieszynie; w Oddziale Literackim Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia: w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stříteňská 18, Cz. Cieszyń ♦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ♦ Kolportaż: S.M.S., a.s., Ostrawa ♦ Skład kompozytorski „Głos Ludu” Ostrawa ♦ Druk: TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, a.s. ♦ Rękopisy i zdjęcia nie zamówionych redakcją nie zwraca, zamawiając sobie również prawo dokonywania skrótków, adnotacji, przedradygowania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501

